

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Монтана

ГОДИШЕН АНАЛИЗ

НА ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКОТО СЪСТОЯНИЕ В ОБЛАСТ МОНТАНА

2017

1. Здравно-демографска характеристика на областта

1.1. Численост на населението

Населението в област Монтана към 31.12.2017г. е **132 214** души, което представлява 1,9% от населението на страната. Населението спрямо предходната 2016г. е намаляло с **2 455** или с **1,8%**, което е значително над средното за страната – **0,7%**.

В общия брой на населението преобладават жените – **51.1 %** спрямо мъжете - **48.9%** и това съотношение мъже/жени се запазва през последните години.

В градовете живее по-голяма част от населението на областта – 84621 или **64.0%**, а в селата 47593 или **36.0 %**. През последните години се запазват дяловете на живеещите в градовете и селата - населението в градовете се увеличава, а в селата намалява.

През **2017** г. продължава процесът на застаряване на населението, особено в селата, които се обезлюдяват.

Относителният дял на лицата на възраст **до 17 години за 2017г.** е намаляло незначително и е 16.46% при данни за 2016г. – 16.45% и 2015г. – 16.32%.

Населението от **18 до 64 г.** също е намаляло в сравнение с предходните две години и е 57,51% за 2017г. при 57,75% за 2016г. и 58.16% за 2015г. В сравнение със средния показател за страната той остава по-нисък /62.1% за 2017г.; 62.5% - 2016г.; 63.0% - 2015г./

В същото време нараства относителния дял на лицата **над 65 годишна възраст**, който през 2017г. е 26.04% при 25.80% за 2016г. и 25.52% през 2015г. В сравнение със средния показател за страната той остава по-висок /21% за 2017г.; 20,7% - 2016г.; 20,4% - 2015г./ В област Монтана се задълбочава демографското застаряване на населението, като 26% от населението е на възраст 65+, като в някои общини почти 50% от хората са над 65 годишна възраст (Г. Дамяново /45%/, Чипровци /41%/ и Медковец /34%/).

Сравнена с тази за страната, възрастовата структура на населението на област Монтана към 31.12.2017 г. е както следва:

- 0 - 17 години – относителен дял – 16,9% за страната, при 16.46 % за областта;
- 18 и 64 години – относителен дял – 62,1 % за страната, при 57,51 % за областта;
- над 65 години, относителния дял – 21,0 % за страната, при 26,04 % за областта.

В сравнение с предходните две години населението намалява и по общини, като най-голямо е намалението в община Чипровци /4%/, следват Г. Дамяново – 3.6 %, община Якимово /3,1%/, а най-малко в община Монтана /1%/, Берковица – 1,7 % и Брусарци /1,8%.

Население на област Монтана за тригодишен период

Година	Население в областта общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2017	132 214	64 678	48.9	67 536	51.1	84 621	64.0	47 593	36.0
2016	134 669	65 899	48.9	68 770	51.1	85 751	63.7	48 918	36.3
2015	137 188	67 227	49.0	69 961	51.0	87 012	63.4	50 176	36.7

Население по местоживеене и пол към 31.12.2017 г.

Област Общини	Население	Мъже	Отн. дял	Жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
Област Монтана	132214	64678	48.9	67536	51.1	84621	64.0	47593	36.0
Берковица	16655	8101	48.6	8554	51.4	12171	73.1	4484	26.9
Бойчиновци	8262	4128	50.0	4134	50.0	1309	15.8	6953	84.2
Брусарци	4450	2222	49.9	2228	50.1	978	22.0	3472	78.0
Вълчедръм	8647	4253	49.2	4394	50.8	3158	36.5	5489	63.5
Вършец	7271	3543	48.7	3728	51.3	5668	78.0	1603	22.0
Георги Дамяново	2287	1175	51.4	1112	48.6	-	-	2287	100.0
Лом	25074	12064	48.1	13010	51.9	20148	80.4	4926	19.6
Медковец	3622	1806	49.9	1816	50.1	-	-	3622	100.0
Монтана	48752	23814	48.8	24938	51.2	39595	81.2	9157	18.8
Чипровци	3219	1592	49.5	1627	50.5	1594	49.5	1625	50.5
Якимово	3975	1980	49.8	1995	50.2	-	-	3975	100.0

Население към 31.12.2017 г. по възраст

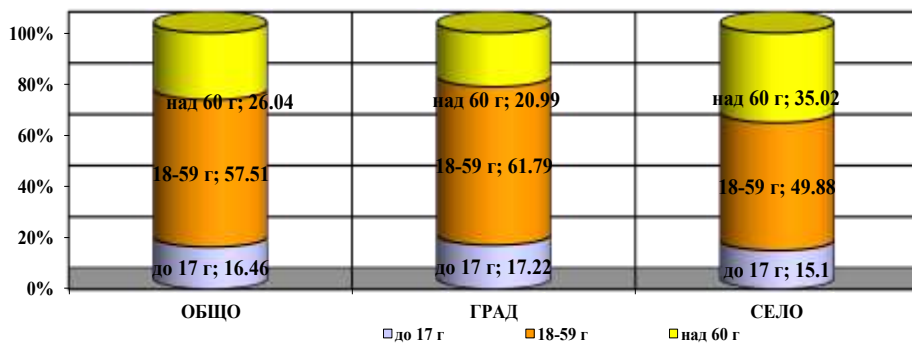
(брой)

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата
Област Монтана	132214	64678	67536	84621	47593
0	1024	511	513	651	373
1 - 4	4546	2390	2156	3020	1526
5 - 9	6168	3167	3001	4245	1923
10 - 14	6054	3116	2938	4031	2023
15 - 19	6372	3272	3100	4252	2120
20 - 24	5429	2850	2579	3492	1937
25 - 29	6504	3436	3068	4322	2182
30 - 34	7098	3787	3311	5059	2039
35 - 39	7657	4101	3556	5490	2167
40 - 44	9140	4725	4415	6421	2719
45 - 49	9701	5066	4635	6793	2908
50 - 54	8853	4623	4230	6173	2680
55 - 59	9416	4802	4614	6469	2947
60 - 64	9826	4812	5014	6445	3381
65 - 69	10707	4880	5827	6215	4492
70 - 74	9176	3804	5372	4838	4338
75 - 79	6378	2392	3986	3045	3333
80 - 84	4837	1777	3060	2224	2613
85 - 89	2483	887	1596	1069	1414
90 - 94	738	245	493	329	409
95 - 99	105	33	72	38	67
100 +	2	2	-	-	2

Възrastова структура на населението в Област Монтана към 31.12.2017 г.

Години	Възrastови групи						
	Общо	0-17	%	18-64	%	65+	%
Общо							
2017	132214	21757	16.46	76031	57.51	34426	26.04
2016	134669	22159	16.45	77769	57.75	34741	25.80
2015	137188	22386	16.32	79794	58.16	35008	25.52
В градовете							
2017	84621	14572	17.22	52291	61.79	17758	20.99
2016	85751	14840	17.31	53314	62.17	17597	25.52
2015	87012	15042	17.29	54540	62.68	17430	20.03
В селата							
2017	47593	7185	15.10	23740	49.88	16668	35.02
2016	48918	7319	14.96	24455	49.99	17144	35.05
2015	50176	7344	14.64	25254	50.33	17578	35.03

	Общо	Град	Село
до 17 год.	16.46	17.22	15.10
18-64 г.	57.51	61.79	49.88
65+	26.04	20.99	35.02

фиг. 1 Възrastова структура на населението в област Монтана (в %)

Изводи:

Прогресивно намаляване на населението.

Големи разлики в структурата по възраст между градско и селско население.

Застаряването на населението поражда редица здравни, социални и икономически проблеми.

Увеличените потребности от здравни грижи и социално подпомагане водят до увеличаване на разходите в тези сфери и необходимост от по-големи ресурси.

1.2. Раждаемост

През **2017 г.** в област Монтана са регистрирани **1 030** родени деца, като от тях **1 019 са живородени**, което формира раждаемост **7.6‰**. Коефициентът на раждаемост и е по-нисък в сравнение с предходните две години когато е **8.1‰**. и остава по-нисък от този на страната /2017г – **9‰**.; 2016г – **9,1‰**.; 2015 – **9,2‰**./.

Коефициентът на общата плодовитост (съотношението между броя на живородените деца и средногодишния брой на жени във фертилна възраст – 15-49 години) за областта за тригодишния период е както следва:

Област Монтана - **2015г.** – 43,3‰, **2016 г.** – 43,8‰ ; **2017 г.** – 41,3‰

РБългария - **2015г.** – 42,3‰; **2016 г.** – 42,2‰; **2017 г.** -42,1 ‰

В градовете и селата в област Монтана за **2017г.** живородените са съответно **643** и **376** деца. Коефициентът на раждаемост за 2017г. е **7.5 ‰** в градовете и **7.8 ‰** в селата. Тези стойности са по-ниски в сравнение с 2016г. - **8,3‰** в градовете и **7,8 ‰** в селата и 2015г. – когато раждаемостта е **8,1 ‰** и в градовете и в селата. Средните стойности за страната за 2017г. са по-високи **9.2‰** в градовете и **8.5‰** в селата.

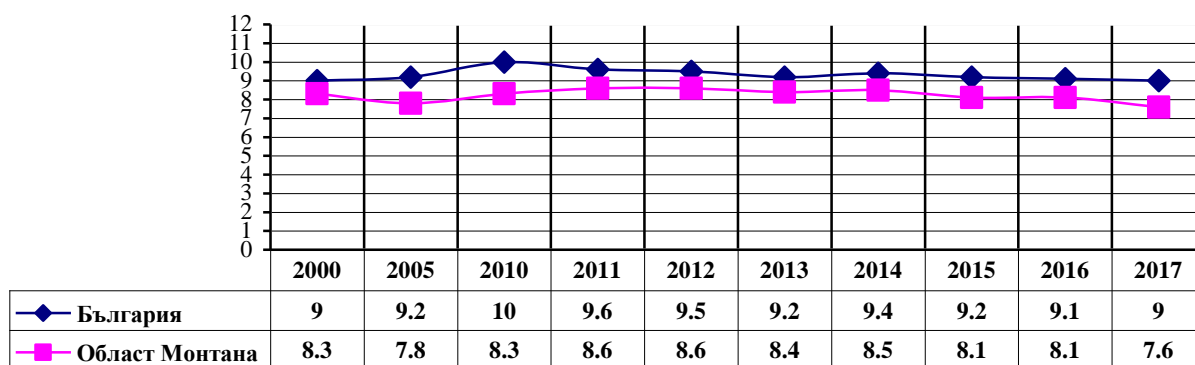
Раждания и аборти в област Монтана

година	Брой		На 1000 жени от 15 до 49 години	
	Раждания	Аборти	Раждания	Аборти
2017	1030	196	41.3	7.9
2016	1113	187	43.8	7.4
2015	1133	191	43.3	7.4

Раждаемост в област Монтана и страната/на 1000/ по градове и села

Раждаемост, %	2017		2016		2015	
	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата
Област Монтана	7,5	7,8	8,3	7,9	8,1	8,1
РБългария	9,2	8,5	9,3	8,5	9,4	8,5

Раждаемост в област Монтана и страната на 1000

Изводи:

Коефициентът на раждаемост за **2017 г.** остава по-нисък от средния за страната **7.6 ‰** за област Монтана спрямо **9.0 ‰** за РБългария.

По-ниска раждаемост за **област Монтана** в градовете **/7,5‰/**, и селата **/7,8‰/** за 2017 г. в сравнение с предходната година **2016г.** когато раждаемостта в градовете е **8,3 ‰/** и в селата **/7,9‰/**.

1.3 Обща смъртност

Високото ниво на общата смъртност в област Монтана се задържа и през **2017 г.** броят на умрелите е **2812 души**. Коефициентът на обща смъртност е – **21,1 ‰**.

Общата смъртност се запазва устойчиво висока и над средната за страната.

- За Област Монтана: **2017г.** - 21.1‰; **2016г.** – 21.3‰; **2015г.** – 21,3‰
- За РБългария: **2017г.** - 15.5‰; **2016г.** – 15.1‰; **2015г.** – 15,3 ‰

Смъртността в селата е значително по-висока, което се обуславя донякъде от възрастовата структура на живеещите в селата. За област Монтана през **2017** в градовете са умрели **1304** – 15.3 ‰, РБ – 13.2 ‰, а в селата **1 508** - 31.3 ‰, РБ – 22,0. ‰. Запазва се тенденцията смъртността да бъде по-висока при мъжете **/22,2‰/** отколкото при жените **/20,0‰/** и в селата **/31,3‰/** отколкото в градовете **/15,3‰**. Средните стойности за страната са по-ниски **13,2‰** в градовете, **22,0‰** в селата, **16,5‰** мъже и **14,6‰** жени.

Най-висок е коефициентът на обща смъртност в общините Георги Дамяново **/34,3 ‰/**, Чипровци **/33,2‰/**, Медковец **/30,5‰/**, където дялът на лицата над 65 години е най-голям и това обуславя високата смъртност. Най-ниска е смъртността в общините Монтана - 15,9 ‰ и Вършец 19‰.

Като основни причини за нарастване на общата смъртност в област Монтана през последните години могат да се посочат:

- задълбочаващо се застаряване на населението с нарастване на дела на възрастното население;
- неблагоприятни промени в повъзрастовата смъртност, изразяващи се в нарастване на смъртността в активната възраст от социално значими заболявания, особено сред мъжете;
- рискови фактори, свързани с начина на живот на населението – тютюнопушене, нерационално хранене, бездвиженост, стрес и др.;
- социално икономически и екологични фактори на средата.

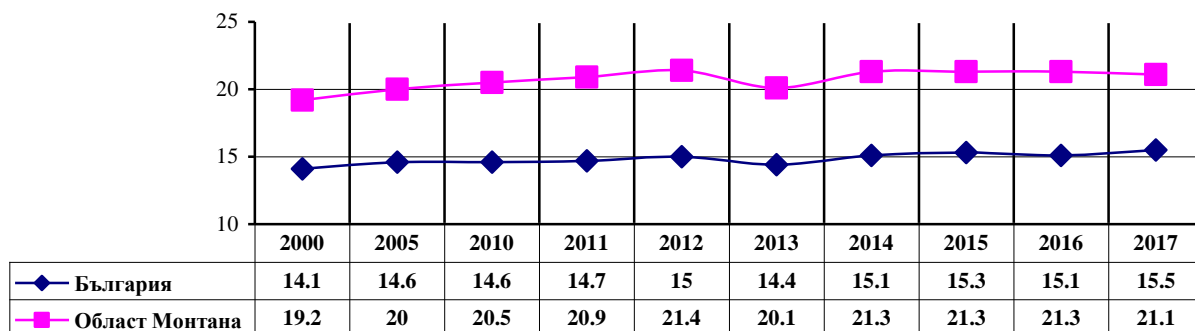
Обща смъртност по местоживееене и пол

Смъртност, ‰	2017г.			
	В градовете	В селата	Мъже	Жени
Област Монтана	15,3	31,3	22,2	20,0
РБългария	13,2	20,0	16,5	14,6
Смъртност, ‰	2016г.			
	В градовете	В селата	Мъже	Жени
Област Монтана	15,9	30,8	23,2	19,5
РБългария	12,9	21,1	16,2	14,0
Смъртност, ‰	2015г.			
	В градовете	В селата	Мъже	Жени
Област Монтана	15,4	31,8	22,5	20,2
РБългария	12,9	22,0	16,3	14,4

Обща смъртност в област Монтана

година	Общо		В градовете		В селата	
	брой	Относителен дял ‰	брой	Относителен дял ‰	брой	Относителен дял ‰
2017 г.	2812	21,1	1304	15,3	1508	31,3
2016 г.	2896	21,3	1370	15,9	1526	30,8
2015 г.	2950	21,3	1362	15,4	1588	31,8

Обща смъртност в област Монтана и страната на 1000

Умирания по възраст, местоживеене и пол за 2017 г.

Възраст	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Монтана	2812	1448	1364	1304	679	625	1508	769	739
0	10	7	3	4	3	1	6	4	2
1 - 4	3	1	2	1	1	-	2	-	2
5 - 9	1	1	-	1	1	-	-	-	-
10 - 14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15 - 19	7	6	1	3	3	-	4	3	1
20 - 24	3	2	1	3	2	1	-	-	-
25 - 29	8	5	3	3	-	3	5	5	-
30 - 34	10	9	1	4	4	-	6	5	1
35 - 39	12	8	4	8	4	4	4	4	-
40 - 44	24	16	8	12	7	5	12	9	3
45 - 49	44	29	15	26	17	9	18	12	6
50 - 54	80	48	32	51	32	19	29	16	13
55 - 59	117	80	37	68	45	23	49	35	14
60 - 64	187	129	58	103	76	27	84	53	31
65 - 69	294	198	96	154	95	59	140	103	37
70 - 74	343	207	136	160	94	66	183	113	70
75 - 79	409	185	224	185	84	101	224	101	123
80 - 84	575	258	317	224	97	127	351	161	190
85 +	685	259	426	294	114	180	391	145	246

Структура на обща смъртност по причини

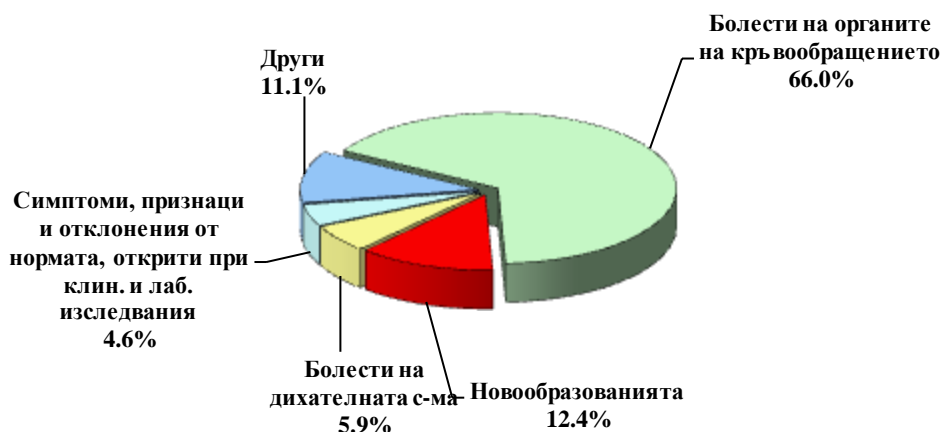
№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017г.			2016г.		
		Брой	на 100000 от населението	Относителен дял %	Брой	на 100000 от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	2812	2107.3	100.0	2896	2130.5	100,0
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	8	6.0	0.3	11	8.1	0.3
II	Новообразувания	348	260.8	12.4	464	341.4	16
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	4	3.0	0.1	4	2.9	0.1
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	89	66.7	3.2	105	77.2	3.6
V	Психични и поведенчески разстройства	-	-	-	-	-	-
VI	Болести на нервната система	32	24.0	1.1	19	1.4	0.7
VII	Болести на окото и придатъците му	-	-	-	-	-	-
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	-	-	-	-	-	-
IX	Болести на органите на кръвообращението	1855	1390.1	66.0	1911	1405.9	66
X	Болести на дихателната система	166	124.4	5.9	60	44.1	2.1
XI	Болести на храносмилателната система	72	54.0	2.5	104	76.5	3.6
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	2	1.5	0.1	1	0.7	0
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	2	1.5	0.1	-	-	-
XIV	Болести на пикочо-половата система	35	26.2	1.2	57	41,9	2,0
XV	Бременност, раждане и послеродов период	-	-	-	-	-	-
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	5	3.7	0.2	5	3.7	0.2
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	3	2.2	0.1	5	3.7	0.2
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	130	97.4	4.6	85	62.5	2.9
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	61	45.7	2.2	65	47.8	2.2

Структура на общата смъртност по причини:

Основна причина за умирацията през **2017** г. са болестите на органите на кръвообращението, чиито интензитет е 1390.1 на 100 000 или 66.0 % отн. дял. Същите показатели за страната за 2017 г. са съответно 1017.5 на 100 000 или 66.0 %. На второ място по причини за умирация за област Монтана са новообразуванията, чиито интензитет е 260.8 на 100 000 или 12.4%, следвани от болести на дихателната с-ма /5,9%/ и симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде /4.6%/. На тези 4 класа болести се дължат 88.9 % от всички смъртни случаи.

Съответно за РБългария на второ място по причини за умирация са новообразуванията чиито интензитет е 246.3 на 100 000 или 15.9 %, следвани от болести на дихателната система е 64.5 на 100 000 или 4.2 %; болести на храносмилателната система 54.8 на 100 000 или 3.5 %.

**Обща смъртност по причини за умирация в област Монтана
2017 г.**

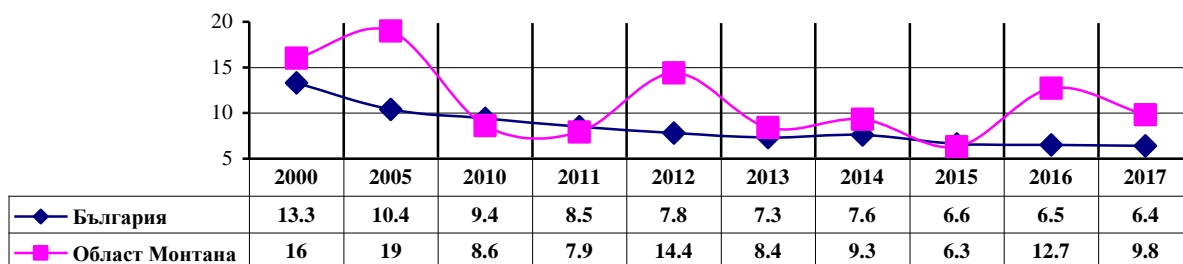

1.4 Детска смъртност

През **2017 г.** в област Монтана са починали **10** деца до 1 – годишна възраст, което прави **9,8 ‰** от живородените. В сравнение предходната **2016 г.** когато детската смъртност е **12,7 ‰**, този показател за **2017 г.** е намалял с **2,9 ‰**. През **2015 г.** детската смъртност е **6,3 ‰** и е по-ниска от тази на страната **/6,6 ‰/**.

През **2017 г.** коефициентът на детската смъртност е по-нисък в градовете - за област Монтана **/6,2 ‰** /за РБ **5,4 ‰**/ и по-висок в селата за област Монтана **е 16,0 ‰**, за РБ – **9,5 ‰**. Причини за това могат да се търсят в ограничения достъп до здравни услуги, по-ниското образование и обща здравна култура.

Детска смъртност в област Монтана и страната на 1000 живородени деца

Детска смъртност (умрели деца до 1 г. възраст) в област Монтана

година	Общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени
2017 г.	10	9,8	4	6,2	6	16,0
2016 г.	14	12,7	10	14,0	4	10,3
2015 г.	7	6,3	2	2,8	5	12,3

Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област Монтана и страната

Година	Перинатална ¹ обл. Монтана		Неонатална обл. Монтана		Постнеонатална ² обл. Монтана	
	РБ	РБ	РБ	РБ	РБ	РБ
2017 г.	16,5	8,9	7,9	3,8	2,0	2,6
2016 г.	10,8	9,8	8,1	3,9	4,6	2,6
2015 г.	16,8	9,1	4,5	4,0	1,8	2,6

¹На 1 000 родени деца

²На 1 000 живородени, без умрелите до 28-ден

Детска смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017г.			2016г.		
		Брой	на 1000 живо родени	Относителен дял (%)	Брой	на 1000 живо родени	Относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	10	9,8	100	14	12,7	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1	1,0	10	1	0,9	7,1
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм				-	-	-
VI	Болести на нервната система				1	0,9	7,1
IX	Болести на органите на кръвообращението	1	1,0	10	1	0,9	7,1
X	Болести на дихателната система	1	1,0	10	1	0,9	7,1
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	5	4,9	50	5	4,5	35,7
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	2	2,0	20	4	3,6	28,6
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини				1	0,9	7,1

Структура на детската смъртност по причини

Основни причини за умираанията на децата под 1 годишна възраст през 2017 г са:

- Някои състояния, възникващи през перинаталния период – **50 %** от всички умрели деца до 1 г.;
- Вродени аномалии – **20 %** от всички умрели деца до 1 г.

Изводи:

Причините за детската смъртност са както от медицински така и от немедицински характер: на първо място пропуски на семейни лекари и лекари специалисти при провеждане на женска и детска консултация и недостатъчната координация между отделните звена в системата за майчино и детско здравеопазване. Към втората група причини се отнася ниският социален статус на населението, най-вече в селските и етнически райони, незадоволителната здравна култура и начина на живот, които определят високия риск на отделните групи.

За намаляване на детската смъртност особено внимание трябва да се обърне на:

- Извънболничната акушеро-гинекологична помощ с оглед намаляване на недоносеността, вродените аномалии, наследствени болести;
- Добра медицинска практика в педиатрията;
- Осигуряване условия за здравословен начин на живот на децата.

1.5.1. Естествен прираст

община	2017 г.		2016 г.		2015 г.	
	Брой	На 1000 души	Брой	На 1000 души	Брой	На 1000 души
Област Монтана	-1793	-13.5	-1790	-13.2	-1832	-13.2
Берковица	-260	-15.5	-251	-14.7	-247	-14.2
Бойчиновци	-166	-19.8	-147	-17.2	-181	-20.9
Брусарци	-81	-18.0	-96	-21.0	-99	-21.3
Вълчедръм	-139	-15.9	-140	-15.7	-144	-15.8
Вършец	-89	-12.1	-72	-9.5	-82	-10.7
Г.Дамяново	-73	-31.3	-82	-34.0	-90	-36.5
Лом	-324	-12.8	-408	-15.8	-312	-11.8
Медковец	-84	-22.8	-67	-17.7	-53	-14.0
Монтана	-413	-8.4	-380	-7.7	-463	-9.2
Чипровци	-94	-28.6	-78	-23.1	-77	-22.6
Якимово	-70	-17.3	-69	-16.7	-84	-20.1

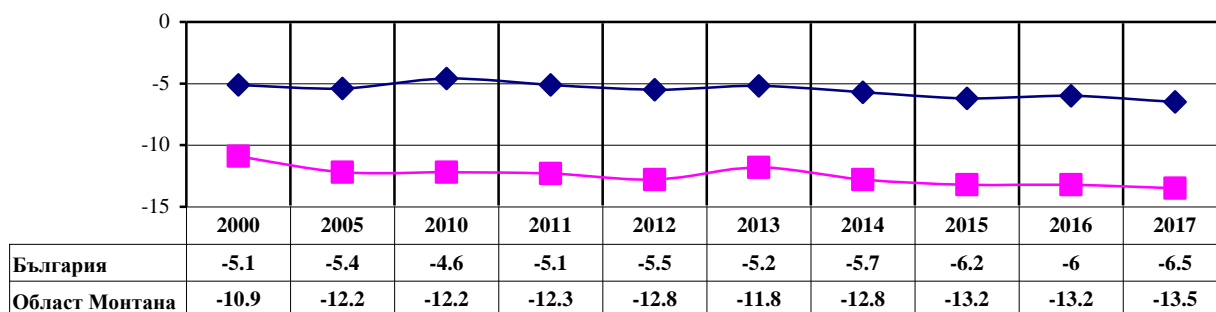
Прогресивно намаляващото население в страната, намаляване броя на ражданията и увеличаване на смъртните случаи оказват влияние върху показателя естествен прираст.

От 1990 година естественият прираст в страната е с отрицателен знак, т.е. намалява, тъй като броят на умиращите е значително по-голям от броя на ражданията.

Демографският проблем е особено актуален за област Монтана.

Отрицателният естествен прираст за **2017 г.** е **-13.5 %** и се увеличил в сравнение с **2016 г.** **-13,2%** и **2015 -13,2%**. Тези стойности са значително над средните за страната **2017 г. - 6,5%** // **2016 г. -6,0%**, **2015 г. -6.2%**.

Стойността му налага за поредна година извода за задълбочаваща се демографска криза в региона, която е най-изразена в селата (ниска раждаемост и висока обща смъртност). Отрицателният естествен прираст е най-силно изразен в общините – Г. Дамяново - **-31,3 %**, Чипровци **-28,6%**, Медковец **-22,8%**. Най-малко изразен е в община Монтана **-8,4%**, Вършец **-12,1%** и Лом **-12,8%**.

Живородени, умрели и коефициент на раждаемост и смъртност за 2017 г.

Общини	Живородени	Умрели	Естеств. прираст	Раждаемост	Обща смъртност	Естеств. прираст
	Брой			На 1000 от населението		
Общо	1019	2812	-1793	7.6	21.1	-13.5
Берковица	124	384	-260	7.4	22.9	-15.5
Бойчиновци	69	235	-166	8.2	28.1	-19.8
Брусарци	40	121	-81	8.9	26.9	-18.0
Вълчедръм	94	233	-139	10.8	26.7	-15.9
Вършец	51	140	-89	6.9	19.0	-12.1
Георги Дамяново	7	80	-73	3.0	34.3	-31.3
Лом	188	512	-324	7.4	20.2	-12.8
Медковец	28	112	-84	7.6	30.5	-22.8
Монтана	365	778	-413	7.4	15.9	-8.4
Чипровци	15	109	-94	4.6	33.2	-28.6
Якимово	38	108	-70	9.4	26.7	-17.3

Изводи и основни демографски проблеми, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги са:

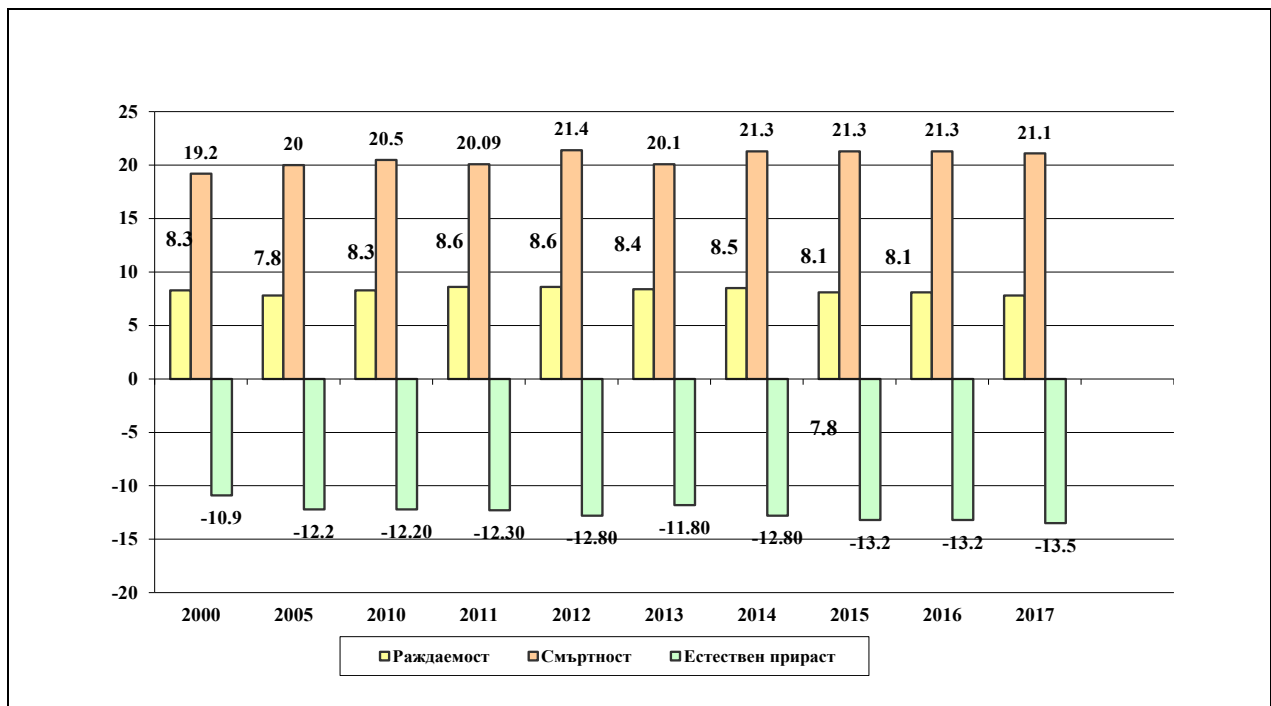
Раждаемост, смъртност, средна продължителност на живота са основните демографски показатели, използвани като измерител на общественото здраве.

Област Монтана се характеризира с особено тежък демографски статус:

- Прогресивно намаляващо и застаряващо население;
- Намалява броят на живородените деца и коефициентът на обща раждаемост;
- Увеличава се броят на умрелите лица и относително висока обща смъртност;
- Намалява детската смъртност;
- Отрицателен естествен прираст.

Всички показатели са значително над средните за страната с изключение на коефициента на раждаемост, който е по-нисък - 7.6% за област Монтана и 9.0% за страната.

Анализът на общата смъртност показва много висок дял на социално значимите заболявания, особено тези на органите на кръвообращението, отново над средните за страната.

1.6. Заболеваемост и болестност

Анализ на заболеваемостта и болестността

Общата заболеваемост/болестност/, измерена чрез регистрираните случаи на заболяванията по обращаемостта на населението за здравна помощ към звената за извънболнична помощ, дава представа за честотата и структурата на заболяванията по повод на които населението търси здравна помощ.

Регистрирани заболявания /болестност/ - през **2017 г.** регистрираните заболявания за област Монтана са общо **324 024**, което прави **2 428,2** на **1000** души население.

Новоткрити заболявания /заболеваемост/ – през **2017 г.** **новооткритите заболявания са 88 032**, което представлява **659,7** на **1000**.

В структурата на заболяванията водещо място заемат болестите на органите на кръвообращението – **25,4%** отн. дял, следвани от болести на дихателната система – **16,1 %** отн. дял, следвани от болести на окото и придатъците му- **7.7%** отн. дял, болести на пикочо-половата система – **7.4%** отн. дял.

Най-висок относителен дял от новоткритите заболявания имат болестите на дихателната с-ма – **15,4 %**, следвани от травми и отравяния – **13,5 %**, болести на пикочо-половата система – **10.4 %**.

Общо регистрираните заболявания при децата до **17 години** за **2017 г.** за областта са **65 828** или **2 997,9** на **1000** души население до **17 години**. В структура на регистрираната болестност водещо място заемат болестите на дихателната система – **47,3 %** отн. дял, следвани от някои инфекциозни и паразитни болести – **13,6 %** отн. дял, болести на храносмилателната система— **7,3 %** отн. дял, болести на окото и придатъците му – **6,0 %** отн. дял.

Новооткритите заболявания при децата до **17 г.** регистрирани през **2017 г.** са **20 420** или **930,0** на **1000**. Най-често срещаните класове болести като новооткрити са аналогични с малки изключения на регистрираната болестност - болестите на дихателната система – **35,7 %** относителен дял, следвани от травми и отравяния -**11,9%** отн. дял, някои инфекциозни и паразитни болести – **10,5 %** отн. дял, болести на кожа и подкожна тъкан - **8,5%** отн. дял.

Заболееаемост /новооткрити случаи/ в област Монтана при децата до 17 години за 2017г.

Заболееаемост /новооткрити случаи/ в област Монтана над 18 години за 2017 г.

Заболееаемост /новооткрити случаи/ в област Монтана за 2017 г. /общо/

Болестност и заболяемост сред населението в област Монтана за 2017 на деца до 17 навършени години

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Отн. дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Отн. дял
	ОБЩО I – XIX клас	65828	2997,9	100,0	20420	930,0	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	8933	406,8	13,6	2148	97,8	10,5
II	Новообразувания	256	11,7	0,4	138	6,3	0,7
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	185	8,4	0,3	72	3,3	0,4
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	324	14,8	0,5	80	3,6	0,4
V	Психични и поведенчески разстройства	471	21,5	0,7	154	7,0	0,8
VI	Болести на нервната система	723	32,9	1,1	152	6,9	0,7
VII	Болести на окото и придатъците му	3964	180,5	6,0	1296	59,0	6,3
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	2111	96,1	3,2	1022	46,5	5,0
IX	Болести на органите на кръвообращението	325	14,8	0,5	76	3,5	0,4
X	Болести на дихателната система	31140	1418,2	47,3	7293	332,1	35,7
XI	Болести на храносмилателната система	4804	218,8	7,3	1311	59,7	6,4
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	3526	160,6	5,4	1735	79,0	8,5
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	653	29,7	1,0	222	10,1	1,1
XIV	Болести на пикочо-половата система	3035	138,2	4,6	1273	58,0	6,2
XV	Бременност, раждане и послеродов период	63	2,9	0,1	8	0,4	0,0
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	75	3,4	0,1	12	0,5	0,1
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	464	21,1	0,7	136	6,2	0,7
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	2341	106,6	3,5	857	39,0	4,2
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2435	110,9	3,7	2435	110,9	11,9

Болестност и заболяемост сред населението в област Монтана за 2017 на лица над 18 години

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	258196	2316,0	100,0	67612	606,5	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	4688	42,1	1,8	1803	16,2	2,7
II	Новообразувания	6586	59,1	2,6	2190	19,6	3,2
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	1112	10,0	0,4	540	4,8	0,8
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	17551	157,4	6,8	1541	13,8	2,3
V	Психични и поведенчески разстройства	3842	34,5	1,5	778	7,0	1,2
VI	Болести на нервната система	16274	146,0	6,3	3653	32,8	5,4

VII	Болести на окото и придатъците му	20872	187,2	8,1	7429	66,6	11,0
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	9765	87,6	3,8	2787	25,0	4,1
IX	Болести на органите на кръвообращението	81952	735,1	31,7	7882	70,7	11,7
X	Болести на дихателната система	21167	189,9	8,2	6262	56,2	9,2
XI	Болести на храносмилателната система	14795	132,7	5,7	5967	53,5	8,8
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	7531	67,6	2,9	3654	32,8	5,4
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	17958	161,1	7,0	4537	40,7	6,7
XIV	Болести на пикочо-половата система	21135	189,6	8,2	7904	70,9	11,7
XV	Бременност, раждане и послеродов период	554	5,0	0,2	158	1,4	0,2
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	-	-	-	-	-	-
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	128	1,1	0,0	46	0,4	0,1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабор. изследв., неклассифиц. другаде	2847	25,5	1,1	1042	9,3	1,5
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	9439	84,7	3,7	9439	84,7	14,0

Болестност и заболяемост сред населението в област Монтана 2017 /общо/

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от насел.	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	324024	2428,2	100.0	88032	659.7	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	13621	102.1	4.2	3951	29.6	4.5
II	Новообразувания	6842	51.3	2.1	2328	17.4	2.6
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	1297	9.7	0.4	612	4.6	0.7
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	17875	134.0	5.5	1621	12.1	1.8
V	Психични и поведенчески разстройства	4313	32.3	1.3	932	7.0	1.1
VI	Болести на нервната система	16997	127.4	5.2	3805	28.5	4.3
VII	Болести на окото и придатъците му	24836	186.1	7.7	8725	65.4	9.9
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	11876	89.0	3.7	3809	28.5	4.3
IX	Болести на органите на кръвообращението	82277	616.6	25.4	7958	59.6	9.0
X	Болести на дихателната система	52307	392.0	16.1	13555	101.6	15.4
XI	Болести на храносмилателната система	19599	146.9	6.0	7278	54.5	8.3
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	11057	82.9	3.4	5389	40.4	6.1
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	18611	139.5	5.7	4759	35.7	5.4
XIV	Болести на пикочо-половата система	24170	181.1	7.4	9177	68.8	10.4
XV	Бременност, раждане и послеродов период	617	4.6	0.2	166	1.2	0.2
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	75	0.6	0.0	12	0.1	0.0
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	592	4.4	0.2	182	1.4	0.2
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабор. изследв., неклассифицирани другаде	5780	43.3	1.8	1899	14.2	2.2
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	11874	89.0	3.7	11874	89.0	13.5

1.7. Хоспитализирана заболяемост

В стационарите на болничните заведения в област Монтана през **2017 г.** са хоспитализирани **46 495** случаи /изписани + умрели/ с осигуреност на 10 000 души 3 483 - за сравнение през 2016 г. са били 44330 или 3 2612 на 10 000 души от населението.

Хоспитализираните пациенти в сравнение с предходната 2016 година са повече с 2 165. В структурата на хоспитализираните болни по класове болести отново първо място през 2017 г. заема **болести на органите на кръвообращението – 9 622** с относителен дял **20,7 %**/ срещу 8386 случая за 2016 г. с относителен дял 19 %, на второ място се нареждат **болести на дихателната система – 4 793** с относителен дял **10,3%** /срещу 4 736 случая за 2016 г. с относителен дял 10.7%, на трето място идват **болести на пикочо-половата система – 3 178** с относителен дял **6,8%** / срещу 2 765 случая за 2016 г. с относителен дял 6,2%, на четвърто място се нареждат **болести на храносмилателната система – 3 126** с относителен дял 6,7% / срещу 2730 случая за 2016 г. или 6.16% относителен дял, на пето място са **болести на нервната система – 2 991** с относителен дял 6,4%/ срещу 3 368 случая или 7.6 % относителен дял.

Доста висок е относителния дял на XXI клас - това са фактори, влияещи върху здравето състояние на населението - 19,4% от 8 999 хоспитализирани / за сравнение през 2016 г. случаите са 8 403 с относителен дял 19 %. При сравнителният анализ на хоспитализираната заболяемост за 2015 г., 2016 г. и 2017 г. болестите на органите на кръвообращението, дихателната и нервната системи са с трайно висок относителен дял. За 2017 година към тях се прибавят и болестите на пикочо-половата и храносмилателна системи.

При хоспитализираните случаи при децата до 17 годишна възраст най-голям е относителния дял на болестите на дихателната система – 34.6 % при заболели – 1 859, следвани от клас XXI, в който са отразени и живородените деца- хоспитализирани са 1 050 – 19,5 %, на трето място в тази възрастова група са травми, отравяния е други последици от въздействието на външни причини – при заболели 679 с относителен дял 12,6 %.

Сред лицата от 18 до 64 години най-голям е дялът на групата на болестите на органите на кръвообращението – 14.8% - хоспитализирани лица – 3 139, следвани от болести на пикочо-половата система – 8,7% и хоспитализирани 1 846, на трето място – бременност, раждане и послеродов период – 8,5% и хоспитализирани – 1792, на четвърто място са болестите на нервната система – хоспитализирани 1 683 - 7.9 %, на пето място са болестите на дихателната система – хоспитализирани 1546 с относителен дял 7,3%.

Водещи заболявания при хоспитализираните над 65 годишна възраст са болести на органите на кръвообращението – 32,3 % - от хоспитализирани 6 480, на дихателната система - 6,9 % от хоспитализирани – 1 388, на храносмилателната система – 6,9% от хоспитализирани 1 385, на нервната система – 6 % от хоспитализирани 1 201 и болести на пикочо-половата система – 5,7 % от хоспитализирани 1 145 пациенти.

Хоспитализирана заболяемост в Област Монтана за 2017 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относи телен дял
	ОБЩО I - XXI клас	46495	34842.9	100.0
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1732	1297.9	3.7
II	Новообразования	419	314.0	0.9
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни	204	152.9	0.4
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1026	768.9	2.2
V	Психични и поведенчески разстройства	1337	1001.9	2.9
VI	Болести на нервната система	2991	2241.4	6.4
VII	Болести на окото и придатъците му	573	429.4	1.2
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	625	468.4	1.4
IX	Болести на органите на кръвообращението	9622	7210.6	20.7
X	Болести на дихателната система	4793	3591.8	10.3
XI	Болести на храносмилателната система	3126	2342.6	6.7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	1073	804.1	2.3
XIII	Болести на костно-мускулната с-ма и на съединителната тъкан	1160	869.3	2.5
XIV	Болести на пикочо-половата система	3178	2381.6	6.8
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1975	1480.0	4.3
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	228	170.9	0.5
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и	15	11.2	0.0

	хромозомни аберации			
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания	504	377.7	1.1
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2915	2184.5	6.3
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението.	8999	6744.0	19.4

Хоспитализирана заболеваемост в Област Монтана за 2016 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относи телен дял
	ОБЩО I - XXI клас	44330	32612.6	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1866	1372.8	4.2
II	Новообразувания	496	364.9	1.1
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни	204	150.1	0.5
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	967	711.4	2.2
V	Психични и поведенчески разстройства	1358	999.1	3.1
VI	Болести на нервната система	3368	2477.8	7.6
VII	Болести на окото и придатъците му	585	430.4	1.3
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	657	483.3	1.5
IX	Болести на органите на кръвообращението	8386	6169.4	18.9
X	Болести на дихателната система	4736	3484.2	10.7
XI	Болести на храносмилателната система	2730	2008.4	6.2
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	919	676.1	2.1
XIII	Болести на костно-мускулната с-ма и на съединителната тъкан	999	734.9	2.3
XIV	Болести на пикочо-половата система	2765	2034.2	6.2
XV	Бременност, раждане и послеродов период	2047	1505.9	4.6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	290	213.3	0.7
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	11	8.1	0.0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания	568	417.9	1.3
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2975	2188.6	6.7
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението.	8403	6181.9	19.0

Хоспитализирана заболеваемост в Област Монтана за 2015 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от нас.	Относи телен дял
	ОБЩО I - XIX клас	44073	3187.5	100,0
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1759	127.2	4.0
II	Новообразувания	519	37.5	1.2
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни	158	11.4	0.4
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1033	74.7	2.3
V	Психични и поведенчески разстройства	1390	100.5	3.2
VI	Болести на нервната система	2928	211.8	6.6
VII	Болести на окото и придатъците му	646	46.7	1.5
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	666	48.2	1.5
IX	Болести на органите на кръвообращението	7615	550.7	17.3
X	Болести на дихателната система	5021	363.1	11.4
XI	Болести на храносмилателната система	2534	183.3	5.7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	853	61.7	1.9
XIII	Болести на костно-мускулната с-ма и на съединителната тъкан	1065	77.0	2.4
XIV	Болести на пикочо-половата система	2524	182.5	5.7

XV	Бременност, раждане и послеродов период	1960	141.8	4.4
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	244	17.6	0.6
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	16	1.2	0.0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания	664	48.0	1.5
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2542	183.8	5.8
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението.	9936	718.6	22.5

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

Болестност

През 2017 г. са регистрираните злокачествени заболявания са **5112**, което е **3 830,9** на 100000 от населението, при данни за 2016г. – **5143** случая на онкологични заболявания или 3783,6 на 100000 души. Регистрираните заболявания в сравнение с предходната година за намалели с **31** случая. Запазва се и тенденцията от 2016г., в структурата на регистрираните злокачествени заболявания за 2017г. **водещо място** заемат регистрираните заболявания на женските полови органи – 1430.1 на 100000 жени от населението, при данни за 2016г. – 1388,3 на 100000 жени от населението. На **второ място** са регистрираните злокачествени заболявания - меланом и други злокачествени новообразувания на кожата, като данните за 2017г. са 751 на 100000 души население, при данни за 2016г. 760,0 на 100000 души от населението. На **трето място** са регистрираните заболявания на млечната жлеза, като за 2017г. са 693,9 на 100 000, при данни за 2016г. – 671,7 на 100 000 души.

Заболеваемост

Регистрираните новооткрити болни от злокачествени новообразувания през 2017г. са **510** (относителен дял 382,2 на 100000 души от населението), което е с 68 случая повече от новооткрити болни от злокачествени новообразувания през 2016г. - 442 (относителен дял 325,2 на 100 000 души от населението).

В структурата на заболеваемостта от злокачествени новообразувания през 2017г. **водещо място** заемат новооткритите случаи от заболявания на женските полови органи – 70 (относителен дял – 102,7 на 100000 жени); на **второ място** са новооткритите случаи от злокачествени заболявания на храносмилателните органи – 118 (относителен дял – 88,4 на 100000 души от населението) и на **трето място** на мъжки полови органи – 45 или 68,9 на 100000 мъже.

В структурата на заболеваемостта от злокачествени новообразувания през 2016г. отново водещо място заемат новооткритите случаи от заболявания на женските полови органи – 65 (относителен дял – 93,7 на 100000 жени); на второ място са новооткритите случаи от злокачествени заболявания на мъжките полови органи – 51 или 76,6 на 100000 мъже и на трето място на храносмилателните органи – 99 (относителен дял – 72,8 на 100000 души от населението).

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

Злокачествени новообразувания	2017				2016			
	Всичко	В т.ч. новооткрити	Всичко	В т.ч. новооткрити	Всичко	В т.ч. новооткрити	Всичко	В т.ч. новооткрити
	брой		На 100 000		брой		На 100 000	
Общо	5112	510	3830.9	382.2	5143	442	3783.6	325.2
Устни, устна кухина и	131	14	98.2	10.5	136	9	100.1	6.6

фаринкс								
в т.ч. : устна	68	1	51.0	0.7	71	3	52.2	2.2
Храносмилателни органи	749	118	561.3	88.4	768	99	565.0	72.8
в т.ч. : хранопровод	8	2	6.0	1.5	8	2	5.9	1.5
стوماх	71	16	53.2	12.0	80	16	58.9	11.8
дебело черво	338	30	253.3	22.5	350	33	257.5	24.3
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал	238	31	178.4	23.2	234	24	172.1	17.7
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища	21	12	15.7	9.0	21	5	15.4	3.7
панкреас	57	21	42.7	15.7	58	15	42.7	11.0
Дихателни органи и гърден кош	208	55	155.9	41.2	232	44	170.7	32.4
в т.ч ларинкс	68	7	51.0	5.2	71	3	52.2	2.2
трахея, бронхи, бял дроб	135	48	101.2	36.0	154	41	113.3	30.2
Кости и ставни хрущяли	15	-	11.2	-	15	2	11.0	1.5
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата	1003	61	751.6	45.7	1033	67	760.0	49.3
в т.ч. злокачествен меланом на кожата	78	11	58.5	8.2	75	5	55.2	3.7
Мезотелиална и меки тъкани	49	2	36.7	1.5	50	2	36.8	1.5
Млечна жлеза	926	62	693.9	46.5	913	43	671.7	31.6
Женски полови органи	975	70	1430.6⁽¹⁾	102.7⁽¹⁾	963	65	1388.3⁽¹⁾	93.7⁽¹⁾
в т.ч. шийка на матката	367	26	538.5 ⁽¹⁾	38.1 ⁽¹⁾	365	32	526.2 ⁽¹⁾	46.1 ⁽¹⁾
тяло на матката	427	22	626.5 ⁽¹⁾	32.3 ⁽¹⁾	431	17	621.3 ⁽¹⁾	24.5 ⁽¹⁾
с неуточнена локализация на матката	8	-	11.7 ⁽¹⁾	-	12	6	17.3 ⁽¹⁾	8.6 ⁽¹⁾
яйчник	118	17	173.1 ⁽¹⁾	24.9 ⁽¹⁾	111	7	160.0 ⁽¹⁾	10.1 ⁽¹⁾
Мъжки полови органи	347	45	531.5⁽²⁾	68.9⁽²⁾	332	51	498.8⁽²⁾	76.6⁽²⁾
в т.ч. простата	301	42	461.0 ⁽²⁾	64.3 ⁽²⁾	284	48	426.7 ⁽²⁾	72.1 ⁽²⁾
Пикочна система	382	54	286.3	40.5	358	34	263.4	25.0
в т.ч. пикочен мехур	271	41	203.1	30.7	248	20	182.4	14.7
Око, главен мозък и други части на централната нервна система	47	8	35.2	6.0	45	5	33.1	3.7
в т.ч. око и неговите придатъци	9	-	6.7	-	10		7.4	0.0
главен мозък	35	8	26.2	6.0	31	5	22.8	3.7
Щитовидна и други ендокринни жлези	77	-	57.7	-	82	1	60.3	0.7
в т.ч. щитовидна жлеза	75	-	56.2	-	80	1	58.9	0.7
Неточно определени, вторични и неуточнени лакализации	48	17	36.0	12.7	54	15	39.7	11.0
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани	155	4	116.2	3.0	162	5	119.2	3.7
Новообразувания ин ситу	60	2	45.0	1.5	58	9	42.7	6.6

¹⁾ На 100 000 жени ²⁾ На 100 000 мъже

Забележка: Данните са получени от КОЦ гр.Враца.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания по години

Години	Регистрирани заболявания в област Монтана		На 100 000 от населението			
	Общо брой	Ново открити	Болестност		Заболеваемост	
			област Монтана	РБ	област Монтана	РБ
2017	5112	510	3830.9	4136.8	382.2	424.8
2016	5143	442	3783.6	4036.0	325.2	435.5
2015	5070	468	3666.8	3961.5	338.5	447.2

Инфекциозни заболявания, в т.ч. туберкулоза

Общо регистрираните заболявания от активна туберкулоза на 100 000 население /болестност/ и новооткритите /заболеваемост/ намаляват за област Монтана през разглеждания период (2015г. – 2017г.) За същият период 2015г.-2017г. с стойностите за „болестност“ от активна туберкулоза са по-ниски от тези за страната, а стойностите за „заболеваемост“ – по-високи.

Общо регистрираните болни от активна туберкулоза за 2017 г. са 64 или 48.2 на 100 000, в т.ч. число новооткрити 28, което формира заболеваемост **21,0** на 100 000. През 2017г. се запазва високият относителен дял на пациентите с белодробна туберкулоза както за регистрираните случаи – 57 случаи или 89%/ така и за новоткритите 24 или 86%.

Болестност

Сравнителен анализ на регистрираните случаи на туберкулоза

- 2017 г. – област Монтана – **48,0**, за РБ – **56,4** ‰
- 2016 г. – област Монтана – **55,2**, за РБ – **60,4** ‰
- 2015 г. – област Монтана – **60,8**, за РБ – **62,8** ‰

Заболеваемост

Сравнителен анализ на новооткритите случаи на туберкулоза

- 2017 г. – област Монтана – **21,0**, за РБ – **20,0** ‰
- 2016 г. – област Монтана – **26,8**, за РБ – **21,7** ‰
- 2015 г. – област Монтана – **32,0** за РБ – **21,9** ‰

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването

Форма на заболяването	2017		2016		2015	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	64	48.0	75	55.2	84	60.8
в т.ч. новооткрити и рецидиви	28	21.0	32	23.5	37	26.8
Туберкулоза на дихателните органи	57	42.7	64	47.1	70	50.6
в т.ч. новооткрити	24	18.0	-	-	31	22.4
Туберкулоза на костите и ставите	-	-	3	2.2	2	1.4
в т.ч. новооткрити и рецидиви	-	-	2	1.5	1	0.7
Туберкулоза на пикочо-половите органи	-	-	3	2.2	1	0.7
в т.ч. новооткрити и рецидиви	-	-	2	1.5	1	0.7
Други форми на активна туберкулоза	7	5.2	5	3.7	11	7.9
в т.ч. новооткрити и рецидиви	4	3.0	1	0.7	4	2.9

Психични заболявания Анализът на показателите за 2017 г. показват – регистрирани психични заболявания **4313** случаи, което формира 3232,1‰. Хоспитализирани през 2017 г. са **1337** случаи, или 1001,9 на 100 000, относителният дял на психичните болести от общата хоспитализирана заболеваемост е 2.9 %.

В структурата на заболяванията регистрирани в извънболничната помощ най-много са случаите на шизофрения, шизотипни и налудни разстройства – 1202, афективни разстройства - 1122, невротични разстройства свързани със стрес и соматоформни разстройства - 761, умствена изостаналост – 372 и др.

Болните под диспансерно наблюдение на психиатричните отделения и кабинети за 2017 година са **1 612**, което формира 1219,2 на 100 000, в сравнение с 2016 г. са с 29 по-малко или 1641, което формира – 1218,5 на 100 000 от населението в областта. През 2017г. при болните под диспансерно наблюдение **ведещо място** заемат шизофрения, шизотипни и налудни разстройства – 515 или 389,5 на 100 000 при данни за 2016г – 519 или 385,4 на 100 000; следвани от умствената изостаналост за 2017г. – 353 или 267,0 на 100 000, при данни за 2016г. – 356 /264,4 на 100 000/.

Болни под диспансерно наблюдение на психиатричните отделения и кабинети по вид на заболяването за 2017 г.

Наименование на болестите по МКБ-10	Брой	На 100 000
Всичко	1612	1219.2
Психични и поведенчески разстройства	1524	1152.7
Деменция	-	-
Делир, непредизвикан от алкохол и други психоактивни вещества	5	3.8
Други разстройства, дължащи се на мозъчно заболяване	17	12.9
Психични и поведенчески разстройства, дължащи се на алкохол	99	74.9
Психични и поведенч. разстройства дълж. се на др. психоакт. вещества	4	3.0
Шизофрения, шизотипни и налудни разстройства	515	389.5
<i>В т.ч. шизофрения</i>	<i>441</i>	<i>333.6</i>
Разстройства на настроението	185	139.9
Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства	233	176.2
Разстройства на личността и поведението в зряла възраст	111	84.0
Умствена изостаналост	353	267.0
Генерализирани разстройства в развитието	-	-
Хиперкинетични разстройства	2	1.5
Други разстройства в поведението и емоциите	-	-
Всички останали класове болести	88	66.6
Епилепсия	88	66.6

2. Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в Област Монтана

Анализът на честотата на някои рискови фактори, асоциирани с хипертоничната болест, мозъчно-съдовата болест и онкологичните заболявания показва, че профилактиката на тези заболявания е изключително тревожна:

- Относителния дял на хипертониците остава трайно висок;
- Нисък социален статус на по-голяма част от населението – безработни, неосигурени;
- Ниска култура на някои социални групи от населението;
- Висока заболяемост, болестност и леталитет от социално значими болести.

3. Заключение

Област Монтана е една от областите в страната с най-лошо демографско състояние на населението. Съчетано със слабите икономически възможности, един от най-ниските доходи на глава от населението в страната, ниския жизнен потенциал, вътрешна и външна миграция – особено на младото население, слабата икономическа перспектива за развитието и изтичане на квалифицирани специалисти оформят една крайно неблагоприятна картина.

Основни изводи:

- Тенденция към намаляване и застаряване на населението.
- Ниска раждаемост, висока смъртност и отрицателен естествен прираст и продължение на тенденцията;
- Задържащ се висок относителен дял на болестите на органите на кръвообращението и болести на дихателната система;
- Висок ръст на заболяемостта от злокачествените заболявания;
- Намаляване заболяемостта от активна туберкулоза;
- Постоянна тенденция за нарастване на заболяемостта от злокачествени и психични заболявания;
- Общата смъртност се запазва устойчиво висока и над средната за страната. Водещо място заемат болестите на органите на кръвообращението – **66.0%** относителен дял за област Монтана спрямо **65.6%** относителен дял за страната.

4. Състояние на системата за медицинска помощ

4.1. Първична извънболнична медицинска помощ

Областната здравна карта в област Монтана регламентира базисни медицински грижи за населението да се осъществяват от **125** лекари по обща медицина и **132** лекари по дентална медицина, работещи в лекарски практики, разположени равномерно на територията на областта, съгласно Националната здравна карта, действаща за **2017г.**

Осигуреност на населението на 10 000 за област Монтана по общини за 2017 г.

Общини	Брой ОПЛ	На 10 000 души
Общо	91	6.9
Берковица	13	7.8
Бойчиновци	4	4.8
Брусарци	2	4.5
Вълчедръм	4	4.6
Вършец	4	5.5
Г.Дамяново	1	4.4
Лом	20	8.0
Медковец	4	11.0
Монтана	34	7.0
Чипровци	2	6.2
Якимово	3	7.5

Видове ЛЗ	2017	2016	2015
Индивидуална практика за първична медицинска помощ	84	80	82
Индивидуална практика за първична дентална помощ	114	115	118
Групова практика за първична медицинска помощ	7	7	7
Групова практика за първична дентална помощ	3	3	3

Лечебни заведения за първична медицинска и дентална извънболнична помощ по общини в област Монтана през 2017 г.

Община	Бр. лекарски практики по здравна карта		Брой регистрирани практики в РЗИ			
	лекари	дентални	инд. практики		групови практики	
			лекари	дентални	лекари	дентални
Област Монтана	125	132	84	114	36	5
В т.ч. в градовете	75	88	42	92	36	5
В селата	50	44	42	22		
Община Берковица	16	17	16	12		
В т.ч. в градовете	10	12	10	10		
В селата	6	5	6	2		
Община Бойчиновци	9	8	9	3		
В т.ч. в градовете	2	2	2			
В селата	7	6	7	3		
Община Брусарци	5	4	4	2		
В т.ч. в градовете	2	2	2	1		
В селата	3	2	2	1		
Община Вълчедръм	9	9	4	3	2	
В т.ч. в градовете	3	4	1	2	2	
В селата	6	5	3	1		
Община Вършец	7	7	7	5		
В т.ч. в градовете	5	6	5	5		
В селата	2	1	2			
община Г.Дамяново	4	3	4	2		
В т.ч. в градовете						
В селата	4	3	4	2		
Община Лом	23	26	15	30	8	
В т.ч. в градовете	19	23	10	26	8	

В селата	4	3	5	4		
Община Медковец	4	4	4	3		
В т.ч. в градовете						
В селата	34	4	4	3		
Община Монтана	38	46	14	48	26	4
В т.ч. в градовете	30	37	10	47	26	4
В селата	8	9	4	1		
Община Чипровци	5	4	4	2		1
В т.ч. в градовете	3	2	2	1		1
В селата	2	2	2	1		
Община Якимово	5	4	3	4		
В т.ч. в градовете						
В селата	5	4	3	4		

ОПЛ – зачислени за специалност Обща медицина – **17**

ОПЛ със специалност Обща медицина – **43**

ОПЛ със специалност Вътрешни болести и Детски болести които имат права по § 95 – **30**
и 1 нает лекар без специалност

От направения анализ за разпределението на практиките в градовете и селата, е видно, че от всички амбулатории за извънболнична медицинска помощ 65,5 % са с основен адрес в градовете и 34,5 % в селата. В този смисъл дори при висока обща осигуреност с ОПЛ, в някои от селата липсват трайно пребиваващи ОПЛ. Част от практиките са с втори адрес на общопрактикуващите лекари. Въпреки, че пациентите по този начин имат избран личен лекар в друго населено място, възникват затруднения при достъпа на пациентите до първична медицинска помощ.

Изводи: - Добра осигуреност с ОПЛ; Достатъчност със специалисти денталисти, но съсредоточени само в градовете

Въпреки добрата осигуреност с лекари на населението на Област Монтана към настоящия момент, обезпокояваща е тенденцията, която се наблюдава – нараства средната възраст на практикуващите лекари, включително и поради това, че повечето от тях продължават да осъществяват дейност след пенсионна възраст, както и по причина, че няма оптимално включване на млади лекари в системата. Тази тенденция има отложен във времето негативен ефект.

4.2 Специализирана извънболнична медицинска помощ/СИМП/

Година	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	ЦДМ	ДКЦ	СМДЛ	СМТЛ
2017	70	1	14	0	10	1	1	5	11
2016	67	1	14	0	9	1	1	6	10
2015	66	1	14	0	9	1	1	6	11

Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ по общини за 2017 г.

община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	ЦДМ	ДКЦ	СМДЛ	СМТЛ	Диализен център
Берковица	4				1				1	
Бойчиновци										
Брусарци										
Вълчедръм										
Вършец	7				1					
Г.Дамяново										
Лом	17	1	1		2		1	2	3	
Медковец										
Монтана	42		13		6	1		3	7	2
Чипровци										
Якимово										
Общо	70	1	14	0	10	1	1	5	11	2

Посещения при специалисти за област Монтана през 2017 г.

	Посещения в амбулаторията					Посещения в домовете
	Всичко	На 1 жител	В това число			
			Деца до 17 г.	Профилактични	От тях деца до 17	
Лекари	278192	2.08	51113	3952	394	606
Вътрешни болести	20618	0.15	808			292
Гастроентеролози	7328	0.05	253			
Ендокринолози	14447	0.10	139			1
Кардиолози	43159	0.32	197			34
Ревматолози	557	0.00	8			
Пневмофтизиатри	6456	0.05	157			2
Нефролози	3654	0.03	117			
Хематолози	777	0.01	11			
Педиатри	36927	1,68	36927	1	1	49
Хирурзи	15308	0.11	933			22
Ортопедотравматолози	11663	0.09	1104			8
Уролози	4084	0.03	141			69
Акушер-гинеколози	20514	0.30	1306	3931	393	27
Инфекционисти	991	0.01	218			
Офталмолози	25354	0.19	3251	196	44	21
Оториноларинголози	8835	0.07	2224			5
Невролози	33387	0.25	682	20		197
Психиатри	5098	0.04	197			140
Дермато-венеролози	9016	0.07	2113			2
Физиотерапевти	8825	0.07	271			
Други	1194	0.01	56			

Изводи: Специализирана медицинска помощ на територията на област Монтана се осъществява от лечебни заведения за индивидуална и групово практика, МЦ и ДКЦ.

Общият брой специалисти регистрирани и обслужващи населението надвишават утвърдения от НЗК.

Основни проблеми: На областно ниво е налице неравномерно разпределение на лечебните заведения за специализирана извънболнична помощ на територията на отделните общини. В големите общини се осигурява пълен обем дейности с разкрити клинични лаборатории и кабинети за образна диагностика. Това затруднява достъпа на пациентите от по-малките общини до специализирани изследвания и консултации.

4.3 Болнична медицинска помощ

На територията на областта функционират 3 МБАЛ – 1 областна в гр. Монтана, 2 общински в гр. Лом и гр. Берковица; 1 частна многопрофилна болница за активно лечение в гр. Монтана и 1 специализирана болница за рехабилитация в гр. Вършец с общ брой легла – 984, което е 74.4 на десет хиляди от населението в областта. С най-добра осигуреност на 10 000 от населението са леглата за активно и интензивно лечение – 56.5 следват леглата за рехабилитация - 12,6; психиатричните легла – 3.2; продължително лечение – 1.3

Наличната в областта мрежа от болнични лечебни заведения е в състояние да задоволи най-масовите потребности на населението от болнична помощ. Налице е оптимална обща осигуреност със структури, болнични легла и медицински персонал.

Легла в лечебните заведения за болнична помощ на 31.12.2017 г. по видове

Видове легла	МБАЛ Д-р Ст. Илиев АД гр. Монтана	МБАЛ Сити клиник Св. Георги ЕООД гр. Монтана	МБАЛ Св.Н. Чудотворец ЕООД гр.Лом	МБАЛ Берковица ЕООД гр. Берковица	СБР-НК ЕАД Филадельфия Св. Мина гр.Вършец	Общоброй легла	Осигуреност на 10 000
Общо	400	147	257	60	120	984	74.4
За активно лечение	358	127	202	60	-	747	56.5
<i>Интензивни</i>	9	7	6	-	-	22	1.7
ОАИЛ	9	7	6	-	-	22	1.7
<i>Акушеро-гинекологични</i>	23	-	16	15	-	54	4.1
гинекология	7	-	10	11	-	28	2.1
родилни	8	-	6	4	-	18	1.4
патологична бременност	8	-	-	-	-	8	0.6
<i>Педиатрични</i>	42	-	15	18	-	75	5.7
неонатология	14	-	-	2	-	16	1.2
педиатрия	28	-	15	16	-	59	4.5
<i>Терапевтични</i>	185	70	120	20	-	395	29.9
вътрешни болести	-	-	-	2	-	2	0.2
гастроентерология	8	-	10	-	-	18	1.4
ендокринология и болести на обмяната	8	-	10	-	-	18	1.4
кардиология	33	30	36	4	-	103	7.8
нефрология	13	-	6	1	-	20	1.5
пневмология и фтизиатрия	65	-	15	4	-	84	6.4
клинична хематология	3	-	-	-	-	3	0.2
инфекциозни болести	20	-	13	-	-	33	2.5
нервни болести	35	40	30	9	-	114	8.6
<i>Хирургични</i>	99	50	45	7	-	201	15.2
хирургия	52	20	26	7	-	105	7.9
ортопедия и травматология	17	-	12	-	-	29	2.2
съдова хирургия		15			-	15	1.1
урология	10	15	1	-	-	26	2.0
очни болести	10	-		-	-	10	0.8
ушно-носно-гърлени болести	10	-	6	-	-	16	1.2
За дългосрочни грижи	12	-	15	-	-	27	2.0
<i>За продължително лечение</i>	7	-	10	-	-	17	1.3
вътрешни болести		-	2	-	-	2	0.2
кардиология	2	-		-	-	2	0.2
ортопедия и травматология	2	-	3	-	-	5	0.4
нервни болести	3	-	3	-	-	6	0.5
други		-	2	-	-	2	0.2
<i>За палиативно лечение</i>	5	-	5	-	-	10	0.8
За рехабилитация	17	20	10	-	120	167	12.6
Психиатрични	13	-	30	-	-	43	3.3
за активно лечение	13	-	30	-	-	43	3,3

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения

Видове заведения	2017										
	Ср. брой легла	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени легло дни	Използваемост на леглата		Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
							дни	%			
МБАЛ	717	31443	30844	670	31785	170349	238	65	44	5.4	2.1
МБАЛ гр.Монтана	400	18189	17821	433	18395	93556	234	64	46	5.1	2.4
МБАЛ гр.Лом	257	10740	10525	227	10860	64313	257	70	43	5.9	2.1
МБАЛ гр.Берковица	60	2514	2498	10	2530	12480	208	57	42	4.9	0.4
Специализирани болници	120	7808	7808	-	7808	54739	365	100	52	7.0	-
СБР НК гр.Вършец	120	7808	7808	-	7808	54739	365	100	52	7.0	-
Частни лечебни заведения	147	7171	7115	58	7195	30998	278	76	55	5.09	0.64
МБАЛ „Сити-клиник - Свети Георги“ ЕООД гр. Монтана	147	7171	7115	58	7195	30998	278	76	55	5.09	0.64

Изводи: Основните показатели за дейността на стационарите – използваемост, оборот, среден престой и леталитет се запазват през последните години в сравнително добри стойности.

За разлика от предишни години показателите на МБАЛ Берковица за 2017 г. са много по-добри.

4.4 Спешна медицинска помощ

Структура и организация на спешната медицинска помощ в областта се осъществява от ЦСМП гр.Монтана с 6 филиала /ФСМП - Монтана, Лом, Берковица, Вършец, Вълчедръм и Чипровци/. През **2017 г.** са изпълнени **13991** повиквания, които са със 100 случая по-малко от 2016 г., от тях за спешна медицинска помощ са – **11650** или **83,3%**, за мед.помощ за неспешни състояния – **2099** или **15.0%**, за санитарен транспорт - **242** или **1.7%**.

През **2017 г.** общият брой обслужени пациенти е **32963** от тях деца от **0-17 г.** – **4252** или **12.9 %**.

В сравнение с 2016 г. общия брой на обслужените пациенти е увеличен с **664** случая, а на деца до 17 г. е намалял с **21** случая.

Основни проблеми:

- Текучество на лекари, както и малък брой лекари със специалност с тенденция до кадрова криза;
- Голям брой неотложни повиквания, прегледи, транспорт, особено от селата, където няма осигурено 24 часово наблюдение от ОПЛ.

Показател	Брой
Амбулаторни прегледи	19471
Изпълнени повиквания - общо, от тях – за спешна медицинска помощ	13991
- за неотложна медицинска помощ	11650 или 83,3% от изпълнените повиквания
- за санитарен транспорт	2099 или 15,0% от изпълнените повиквания
Общ брой обслужени пациенти, от тях – брой деца 0-17 г.	242 или 1.7 % от изпълнените повиквания
Персонал – общ брой /физически лица на основен договор/ от тях: - лекари	32963
- фелдшери	4252 или 12.9% от общия брой обл. пациенти
- медицински сестри	158
- акушерки	26
- друг персонал	42
Транспортни средства – линейки и леки коли	13
	3
	74
	22 в т.ч в движение 17 бр.

В Спешно отделение към МБАЛ – АД гр.Монтана за 2017г. са обслужени **16 770** лица, от тях са хоспитализирани **7555** лица, което прави **45.1 %** от обслужените лица.

5. Осигуреност на регионалната здравна мрежа с човешки ресурси

Осигуреност с медицински специалисти в областта – През **2017** година лекарите в област Монтана са **385 /физически лица на основен трудов договор/**. Най-висока осигуреност на населението има с **общопрактикуващи лекари** - **6,9** на десет хиляди от населението. Следват **кардиолози** – **1,8** на десет хиляди, **хирурзи, невролози и педиатри** – **1,7** и **анестезиолози** – **1,6** на десет хиляди.

Обезпеченост с **лекари по дентална медицина** е **96** или **7,3** на десет хиляди. Специалистите по „Здравни грижи” са **870**, които представляват **65,8** на десет хиляди души, а медицинските сестри – **571** или **43,2** на десет хиляди.

Медицински персонал в лечебните заведения в Област Монтана към 31.12

Медицински персонал	Брой		
	2017 г.	2016 г.	2015 г.
Лекари	385	399	378
Лекари по дентална медицина	96	94	93
Фармацевти	76	82	85
Специалисти по здравни грижи	870	866	845
В т.ч. :			
фелдшери	100	107	111
акушерки	68	62	63
медицински сестри	571	569	537
лаборанти (клинични и рентгенови)	76	79	76
рехабилитатори	27	24	28
масажисти	4	2	2
зъботехници	19	18	18
инструктори по лечебно хранене	5	5	5
помощник-фармацевти	43	38	39
Друг персонал	730	755	733

Лекари по специалности – общо

Видове специалности	2017 г.		2016 г.		2015 г.	
	брой	на 10 000 от населението	брой	на 10 000 от населението	брой	на 10 000 от населението
Лекари - всичко	385	29,1	399	29,6	378	27,6
в т.ч. Вътрешни болести	12	0,9	14	1,0	18	1,3
Кардиолози	24	1,8	21	1,6	11	0,8
Пневмофтизиатри	12	0,9	13	1,0	13	0,9
Ендокринолози	5	0,4	5	0,4	4	0,3
Гастроентеролози	6	0,5	6	0,5	4	0,3
Нефролози	4	0,3	4	0,3	6	0,4
Хематолози	1	0,1	1	0,1	1	0,1
Анестезиолози	21	1,6	21	1,6	17	1,2
Хирурзи общо	23	1,7	29	2,2	17	1,2
В т.ч.						
- Детска	2	0,2	2	0,2	1	0,1
- Гръдна	1	0,1	1	0,1	1	0,1
- Съдова	3	0,2	2	0,2	-	-
- Медицинска онкология	1	0,1	1	0,1	2	0,1
Инфекциозни болести	5	0,4	5	0,4	5	0,4
Акушер-гинеколози	18	1,4	18	1,3	19	1,4
Педиатри	22	1,7	20	1,5	17	1,2
Офталмолози	11	0,8	5	0,4	7	0,5
Оториноларинголози	7	0,5	7	0,5	7	0,5

Невролози	23	1,7	20	1,5	19	1,4
Психиатри	5	0,4	5	0,4	4	0,3
Уролози	6	0,5	6	0,5	5	0,4
Дерматовенеролози	5	0,4	5	0,4	4	0,3
Образна диагностика	10	0,8	7	0,5	10	0,7
Физиотерапевти	8	0,6	8	0,6	11	0,8
Лабораторни лекари	12	0,9	10	0,7	8	0,6
Ортопедо-травматолози	8	0,6	8	0,6	9	0,7
ОПЛ	91	6,9	94	7,0	98	7,1
Други	46	3,5	67	5,0	64	4,7

Икономически показатели за дейността на лечебните заведения за болнична помощ

Показатели	Стойност на един преминал болен	Стойност на един леглоден	Стойност на един лекарствен ден	Стойност на един храноден
МБАЛ „Д-р Ст. Илиев“ АД гр.Монтана				
2017	735,36	144,59	14,94	1,81
2016	712,02	143,00	15,38	1,79
2015	714,12	143,72	15,36	1,95
МБАЛ „Свети николай Чудотворец“ ЕООД гр. Лом				
2017	701,59	119,53	18,24	1,56
2016	680,08	114,88	18,10	1,78
2015	642,91	113,70	16,75	1,82
„МБАЛ Берковица“ ЕООД гр. Берковица				
2017	515,83	104,12	8,58	1,59
2016	509,25	107,36	8,76	1,31
2015	540,60	105,74	9,27	1,17
МБАЛ „Сити-клиник - Свети Георги“ ЕООД гр. Монтана				
2017	873,26	202,69	26,78	6,21
2016	779,31	232,79	23,37	8,12
2015	463,16	85,63	6,42	5,67
СБР-НК ЕАД Филиал „Свети Мина“ гр. Вършец				
2017	248,45	35,44	0,01	5,03
2016	257,08	36,03	0,01	4,87
2015	268,55	43,07	0,01	5,17

Анализът на състоянието на лечебната мрежа в областта очертава следните наболели проблеми:

- Липса на заведения за лечение и долекуване на хронично болни;
- Липса на специалисти от някои водещи специалности;
- Неэффективност на профилактичните прегледи;
- Диспропорция на специализираната медицинска помощ по общини.

Основните приоритети в дейността на институцията и лечебните заведения в областта с цел оптимизиране на лечебната мрежа и решаването на проблемите ѝ следва да са насочени към целенасочено запазване и развитие на местните кадри и използване възможностите за привличане на медицински специалисти от други области; осигуряване на финансови средства за подобряване на технологичната съоръженост на лечебните заведения; съвместно с общинските ръководства и водещите лечебни заведения осигуряване на равнопоставен достъп до специализирана медицинска помощ във всички общини в областта; оптимизиране дейността на РКМЕ и подобряване качеството на медицинската експертиза на работоспособността.